

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

De la antrenament la performanță

Ediția a III-a revizuită și adăugită

Teste pentru **Evaluarea Națională 2025**
LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Andreea Nistor • Ileana Popescu
Luminița Preda • Anca Șerban

Conform
modelelor
proapse de ME

Conform programei
pentru Evaluarea
Națională

Elaborate
după modelul
testelor PISA

CUPRINS

Cuvânt-înainte 3

ANTRENAMENT

Testul 1 5

Testul 2 11

Testul 3 16

Testul 4 21

Testul 5 27

Testul 6 33

Testul 7 39

Testul 8 45

Testul 9 51

Testul 10 56

EXERCIȚIU

Testul 11 62

Testul 12 67

Testul 13 72

Testul 14 77

Testul 15 83

Testul 16 89

Testul 17 94

Testul 18 99

Testul 19 104

Testul 20 110

PERFORMANȚĂ

Testul 21 116

Testul 22 121

Testul 23 126

Testul 24 131

Testul 25 137

Testul 26 142

Testul 27 148

Testul 28 154

Testul 29 160

Testul 30 166

Sugestii de rezolvare

Testul 1 172

Testul 2 176

Testul 3 180

Testul 5 184

Testul 9 188

Testul 12 194

Testul 14 199

Testul 22 205

Testul 25 210

Testul 28 215

Sugestii de asocieri cu texte studiate/ din lectura suplimentară pentru

Subiectul I A. 9 220

Testul 3

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

70 de puncte

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde cerințelor formulate.

Textul 1

Departe sunt de tine și singur lângă foc,
 Petrec în minte viața-mi lipsită de noroc.
 Optzeci de ani îmi pare în lume c-am trăit,
 Că sunt bătrân ca iarna, că tu vei fi murit.
 Aducerile-aminte pe suflet cad în picuri,
 Redeșteptând în față-mi trecutele nimicuri;
 Cu degetele-i vântul lovește în ferești,
 Se toarce-n gându-mi firul duioaselor povești,
 Și-atuncea dinainte-mi prin ceață parcă treci,
 Cu ochii mari în lacrimi, cu mâni subțiri și reci;
 Cu brațele-amândouă de gâtul meu te-anini*
 Și parc-ai vrea a-mi spune ceva... apoi suspini...
 Eu strâng la piept averea-mi de-amor și frumuseți,
 În sărutări unim noi sărmanele vieți...
 O! glasul amintirii rămâie pururi mut,
 Să uit pe veci norocul ce-o clipă l-am avut,
 Să uit cum dup-o clipă din brațele-mi te-ai smuls...
 Voi fi bătrân și singur, vei fi murit de mult!

(Mihai Eminescu, *Departe sunt de tine...*)

*a anina – a agăța.

Textul 2

A iubi înseamnă a-ți arăta grija față de ceilalți, a conține, a mângâia, a alina, a oferi sprijin, a îmbrățișa pe cel pe care-l iubești. Iubirea aceea în care simți cum faci parte din cel de lângă tine, [...] așa cum copilul este o parte din tine, tu ești o parte din părinții tăi, cu toții ne aparținem și suntem o parte din acest întreg. Învățăm să iubim în copilărie, în prima noastră relație de dragoste, aceea cu propria mamă, iar modul cum am fost iubiți atunci ne învață cum să iubim la vârsta adultă. Dacă în copilăria noastră primim critică, dezaprobare, nemulțumire, ne

vom forma o stimă de sine redusă, care se va observa în comportamente de evitare, de lipsă de prețuire, de agresiune sau de abandon. În fiecare adult există un copil care se reactivează emoțional la frustrarea produsă de anumite persoane cu care intrăm în contact, la fel cum o făceau părinții noștri în copilărie cu noi. Modelele atașamentului care se formează în copilărie și pe care le dezvoltăm ulterior sunt atașamentul sigur (cel în care suntem conținuți sănătos afectiv), atașamentul evitant (este cel în care copilul trăiește într-un mediu steril emoțional, iar la vârstă adultă insistă că nu-și aduce aminte de experiențele din copilărie), atașamentul ambivalent (este cel în care copilul trăiește într-un mediu instabil privind disponibilitatea și atenția părinților) și atașamentul dezorganizat (cel în care părinții își modifică abrupt stările de spirit, ceea ce produce dezorientare pentru copil). Așadar, modul cum suntem iubiți și modul cum ne iubim copiii duce la felul în care vom iubi, ne vom arăta atașamentul, grija, respectul, bunătatea față de cei din jur. Dar mai cred și că se poate învăța cum să iubești dacă rămâi deschis și cauți să te cunoști. Corpul și mintea noastră nu sunt făcute să sufere activ pentru totdeauna și tocmai de aceea cred că iubirea se învață și o căutăm instinctual. Dr. Siegel, medic psihiatru și specialist în neuroștiințe, spune că relațiile de iubire, de sprijin sunt cele care generează stări de bine precum gratitudinea, o perspectivă binevoitoare, de prețuire, și o atitudine de bunătate ce ne conectează într-un mod complex de înțelegere între noi pe care le putem cultiva și învăța, și implicit ne putem crește calitatea vieții.

Închei acest text despre iubire prin atașarea unei parabole indiene pe care o văd ca fiind reprezentativă pentru ce înseamnă a iubi („Piatra femeii înțelepte”, autor necunoscut, culeasă de scriitorul A. Lenehan). „O femeie înțeleaptă aflată în călătorie în munți găsește într-un pârâu o piatră prețioasă. În ziua următoare se întâlnește cu un alt drumeț care este înfometat, iar femeia înțeleaptă își deschide desaga pentru a împărți hrana. Drumețul înfometat văzu piatra prețioasă și îi ceru femeii să i-o dea. Ea i-a dat-o fără să ezite. Călătorul a plecat, bucurându-se de norocul lui. Știa că piatra este suficient de valoroasă cât să-i ofere siguranță pentru tot restul vieții. Însă, câteva zile mai târziu, omul s-a întors și i-a înapoiat piatra femeii înțelepte. «M-am mai gândit», a spus el, «știu cât de valoroasă este piatra, însă ți-o dau înapoi în speranța că îmi poți da ceva chiar mai prețios. Dă-mi ce ai înăuntrul tău de te-a făcut să îmi dai piatra»”.

(Cătălina Dumitrescu, *Despre iubire, din perspectivă psihologică*)

A.

1. Notează, din textul 1, două elemente ale cadrului conturat în poezie.

2 puncte

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.

Atașamentul dezorganizat:

- a) duce la iubire superficială;
- b) produce tulburare pentru copil;
- c) nu afectează relațiile cu ceilalți;
- d) înseamnă a oscila între sentimentele pentru părinți.

Răspunsul corect: .

2 puncte

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.

Învățăm să iubim:

- a) în copilărie;
- b) în adolescență;
- c) la maturitate;
- d) toată viața.

Răspunsul corect: .

2 puncte

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

Modul în care îndrăgostitul percepe absența iubitei este sugerat de secvența:

- a) „Departate sunt de tine și singur lângă foc”;
- b) „Ș-atuncea dinainte-mi prin ceață parcă treci”;
- c) „O! glasul amintirii rămâie pururi mut”;
- d) „Optzeci de ani îmi pare în lume c-am trăit”.

Răspunsul corect: .

2 puncte

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte.

6 puncte

Enunț	Adevărat	Fals
a) În poezie sunt prezente detalii cu privire la gesturile iubitei.		
b) Iubita nu este o prezență concretă.		
c) Frustrările din copilărie se uită repede și ușor.		
d) Corpul și mintea noastră pot să reziste la suferință activă.		
e) Dr. Siegel crede că prin relațiile de iubire ne putem crește calitatea vieții.		
f) Modul în care suntem iubiți va determina modul în care iubim.		

6. Menționează, în câte un enunț, două figuri de stil diferite identificate în secvența de mai jos:

6 puncte

„Aducerile-aminte pe suflet cad în picuri,
Redeșteptând în față-mi trecutele nimicuri;
Cu degetele-i vântul lovește în ferești,
Se toarce-n gându-mi firul duioaselor povești,
Ș-atuncea dinainte-mi prin ceață parcă treci,
Cu ochii mari în lacrimi, cu mâni subțiri și reci;”

7. Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, un element de conținut comun celor două texte, valorificând câte o secvență din fiecare text.

6 puncte

8. Crezi că oamenii sunt generoși pentru că așteaptă să primească înapoi ceva? Justifică-ți răspunsul, în 50–100 de cuvinte, valorificând textul extras din articolul *Despre iubire, din perspectivă psihologică*, de Cătălina Dumitrescu.

6 puncte

9. Asociază fragmentul poezia lui Mihai Eminescu cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50–100 de cuvinte, o valoare morală/culturală comună, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text.

6 puncte

B.

1. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

Sunetul „o” are doar valoare vocalică în ambele cuvinte din seria:

- a) oamenii; călătorul; c) rol; socotesc;
b) următoare; înfometat; d) copilării; noastre.

Răspunsul corect: .

2 puncte

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

Apartin aceluiași câmp lexical cuvintele:

- a) afecțiune, plăcere, bunătate, a iubi;
b) critică, dezaprobare, nemulțumire, frustrare;
c) seară, amurg, noapte, somnoroasă;
d) iubire, uitare, iertare, durere.

Răspunsul corect: .

2 puncte

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

Sunt compuse ambele cuvinte din seria:

- a) optzeci, departe; c) rămâie, singur;
b) redeșteptând, nimicuri; d) dinainte, frumuseți.

Răspunsul corect: .

2 puncte

4. Sensul cuvântului subliniat în secvența *copilul trăiește într-un mediu instabil* este:

- a) potrivit; c) atmosferă;
b) mijloc; d) ecologie.

Răspunsul corect: .

2 puncte

5. Selectează, din fragmentul următor, trei pronume în cazuri diferite, precizându-le felul: „...așa cum copilul este o parte din tine, tu ești o parte din părinții tăi, cu toții ne aparținem și suntem o parte din acest întreg.”

6 puncte

6. Formulează un enunț exclamativ în care substantivul „viață” să fie circumstanțial de timp și un enunț interogativ în care cuvântul „ce” să fie utilizat ca adjectiv pronominal.

6 puncte

7. Rescrie enunțul rezultat din transformarea frazei următoare într-o propoziție: „Corpul și mintea noastră nu sunt făcute să sufere activ pentru totdeauna.”

6 puncte

8. Completează spațiile libere din următorul comentariu pe marginea celui de-al doilea text, cu forma corectă a cuvintelor scrise între paranteze. „(A îndrăzni, condițional-optativ, timp perfect, persoana I) _____ să spun că iubirea e _____ (a prezenta, participiu) într-o manieră originală, datorită _____ (detaliu, dativ, plural) care fac legătura cu vârsta copilăriei.”

6 puncte

SUBIECTUL AL II-LEA

(20 de puncte)

Imaginează-ți că, la finalul unei ore de consiliere care a avut ca temă *Iubirea*, vi se cere să descrieți persoana de la care credeți că ați învățat cum să vă exprimați acest sentiment în relațiile cu ceilalți. Redactează un text, de cel puțin 150 de cuvinte, reprezentând intervenția ta, în care să integrezi exprimarea unei emoții/trăiri față de persoana respectivă, o secvență narativă, una descriptivă și una explicativă.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- conținutul compunerii – 12 puncte;
- redactarea compunerii – 8 puncte (marcarea corectă a paragrafelor – 1 punct; coerența textului – 1 punct; proprietatea termenilor folosiți – 1 punct; corectitudine gramaticală – 1 punct; claritatea exprimării ideilor – 1 punct; respectarea normelor de ortografie – 1 punct; respectarea normelor de punctuație – 1 punct; lizibilitate – 1 punct).

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus

Testul 12

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

70 de puncte

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde cerințelor formulate.

Textul 1

CELLINO: Dorința mea cea mai îndrăzneată este să mă primiți ca pe un tânăr și ascultător învățacel ... Nu voi fi tot atât de puternic ca Nicola, dar nădăduiesc să fiu tot atât de credincios ca el. Dispuneți de viața mea, cu o poruncă.

PIETRO (*cu o sforțare s-a ridicat din jilț, se plimbă agitat prin încăpere, pe urmă se oprește chiar în fața lui Cellino*): Ce vrei să spui? Cu cine crezi că mai vorbești...? Ce ai dumneata să mai înveți de la un om ca mine?

CELLINO: Să privesc spre cer... Să fiu loial și brav... Să nu mă încleștez becisnic* de viață... nu e nevoie decât să mă lași în apropierea dumitale, căci apropierea dumitale transformă oamenii... singură. Învață-mă, te rog, meșteșugul de a fi puternic ca dumneata.

PIETRO (*fierbând*): Puternic ca mine? (*se frânge deznădăjduit*) Ah, prea târziu, prea târziu, (*cade în jilț*) prea târziu...

CELLINO (*cu o inimă de brad care descoperă înălțimile*): Sunteți omul pe care nu numai ai lui și prietenii, ci un popor întreg ar trebui să fie fericit că-l are ... Conte, nu v-am spus totul...S-au mai întâmplat și alte fapte care vă luminează ca pe un munte. N-am stat la acea vie decât două săptămâni...Vinerea trecută am plecat cu flota, după ce am cerut înapoi comanda fregatei** „Velloccita”... Luni, flota venețiană a întâlnit flota pirată în dreptul insulei Corfu. Mi-a fost rușine de ce am văzut... Navele noastre se încurcau unele pe altele, atacau pe rând și greșit... O lașitate care m-a abătut... Se trăgea de formă, de la distanțe atât de mari, încât ghiulele cădeau în apă... Norocul nostru a fost că nici dușmanul nu era mai priceput, nici mai îndrăzneț... Lupta, ca să zicem că a fost luptă, așa cum pretinde comandantul, s-a terminat nedecisă... Luni seara, pe când navigam înapoi, trist, înspre Veneția, am înțeles ce nesocotită a fost Republica și ce am pierdut toți câți nu te-am înțeles.

PIETRO: Astăzi nu mai cred că eu aș fi izbutit mai mult decât Elmo Starotti...

CELLINO (*cu un zâmbet de nemărginită admirație*): Numai faptul că ați fost nemulțumit de armătura vaselor și arată că nu ați fi mers pe același drum cu

Starotti. Dar chiar dacă ați fi pornit cu aceeași flotă și aceiași oameni... altul ar fi fost rezultatul... pentru că n-ar fi mai fost chiar aceiași oameni... ar fi fost și ei schimbați ca mine...

PIETRO (*întârziat în îndoială și pustiu*): Cât mă îndoiesc...

CELLINO: N-ar mai fi fost lași... Ar fi înțeleș și ei ceea ce am înțeleș eu. Ar fi înțeleș ce preț are propria ta viață anume când te poți dezlipi de ea... Când ești gata oricând să renunți la ea... Atunci abia poți înfăptui lucruri fără seamăn și tocmai prin aceste înfăptuiri viața își capătă prețul. Gândul becisnic de a o păstra neapărat, fereala continuă te face să faci greșeli peste greșeli și te paralizează când ești atacat.

PIETRO (*clătinându-se în cuget ca un om care a avut țeasta despăcată*): Cavaliere, crezi oare cu adevărat că eu pot schimba oamenii...?

CELLINO: Da... Numai simplul fapt că se poate descoperi că există oameni ca dumneata pe lume și sporește puterile, limpezește gândurile...

(Camil Petrescu, *Act venețian*)

* becisnic – vrednic de compătimire, neputincios.

** fregată – vas de război.

Textul 2

Enciclopedia religiilor, coordonată de către Mircea Eliade, menționează următoarele structuri: definiția de bază (eroul ca om cu puteri uriașe, puse în slujba comunității, opus unui monstru) generalizează pe logica eroului civilizator: acesta e semizeu, jucând adesea rolul de erou eponim* al unui oraș sau al unui grup uman, „prin încorporarea identității poporului sau a grupului” cu care ei se identifică. Eroii asigură „centrul simbolic” al unei comunități, fiind modele de conduită; ei erau venerați pentru protecția asigurată în cazul bătațiilor sau ca divinități protectoare ale fertilității. În multe culturi, statutul de erou se dobândește prin degradarea unor zei al căror cult își pierde importanța sau, dimpotrivă, prin apoteoza** unor muritori cu merite deosebite.

(adaptare după Ștefan Borbély, *De la Herakles la Eulenspiegel. Eroicul*)

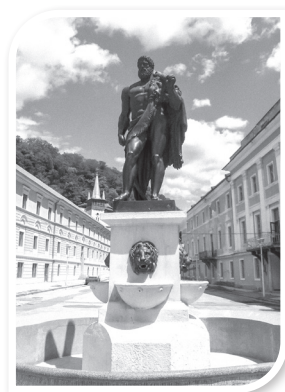
* eponim – (persoană) care dă numele unui oraș, unui loc, unei opere etc.

* apoteoză – slăvire, glorificare.

A.

1. Transcrie, din textul 1, două secvențe prin care se descrie lupta dintre flota venețiană și flota pirată.

2 puncte

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

Doriința lui Cellino este:

- a) să fie mai puternic decât Nicola;
- b) să fie primit ca învățăcel de către Pietro;
- c) să fie mentorul lui Pietro;
- d) să fie mai devotat decât Nicola.

Răspunsul corect: .

2 puncte

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

Flota venețiană întâlnește flota pirată:

- a) vineri seara;
- b) luni;
- c) după două săptămâni de pregătire;
- d) într-o zi nedefinită.

Răspunsul corect: .

2 puncte

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

Cellino se întoarce de la luptă cu un sentiment de:

- a) resemnare;
- b) mulțumire;
- c) indiferență;
- d) tristețe.

Răspunsul corect: .

2 puncte

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte.

6 puncte

Enunț	Adevărat	Fals
a) Cellino dorește să învețe de la Pietro să fie loial și brav.		
b) Pietro se consideră un om puternic.		
c) Cellino refuză să preia comanda fregatei „Velloccita”.		
d) Flota venețiană întâlnește flota pirată în dreptul insulei Corfu.		
e) <i>Enciclopedia religiilor</i> este o lucrare coordonată de Mircea Eliade.		
f) Eroii sunt modele de conduită.		

6. Transformă vorbirea directă din replica de mai jos în vorbire indirectă, precizând două modificări care s-au produs:

„CELLINO: Dorința mea cea mai îndrăzneată este să mă primiți ca pe un tânăr și ascultător învățacel... Nu voi fi tot atât de puternic ca Nicola, dar nădăjduiesc să fiu tot atât de credincios ca el. Dispuneți de viața mea, cu o poruncă.”

6 puncte

7. Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, un element de conținut comun celor două texte, valorificând câte o secvență din fiecare text.

6 puncte

8. Crezi că Pietro ar putea fi considerat un model comportamental? Motivează-ți răspunsul, în 50–100 de cuvinte, valorificând textul 1. 6 puncte

9. Asociază fragmentul extras din *Act venețian*, de Camil Petrescu, cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50–100 de cuvinte, o valoare morală/culturală comună, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text.

6 puncte

B.

1. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

Conțin vocale în hiat toate cuvintele din seria:

- a) credincios, nădăjduiesc; c) seara, viața;
b) fiu, menționează; d) (a) înfăptui, propria.

Răspunsul corect: .

2 puncte

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

Sunt corect accentuate toate cuvintele din seria:

- a) strúcturi, mónstru, popóruului, mérite;
b) báză, logíca, asigúrá, prótecția;
c) putéri, civilizatór, céntrul, deosebíte;
d) eróul, idéntitățíi, modéle, oráș.

Răspunsul corect: .

2 puncte

3. Sinonimul cuvântului subliniat din enunțul „Nu voi fi tot atât de puternic ca Nicola, dar nădăjduiesc să fiu tot atât de credincios ca el.”, este:

- a) habotnic; c) loial;
b) încrezător; d) nesupus.

Răspunsul corect: .

2 puncte

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

Nu există o relație de omonimie între cuvintele subliniate în secvențele din seria:

a) „ar fi fost și ei schimbați ca mine”; *Am folosit multe mine pentru desen.*

b) „Să privesc spre cer”; *Era limpede ca cerul de vară.*

c) „Să fiu loial și brav”; *Am un fiu de care sunt mândră.*

d) „N-ar mai fi fost lași ...”; *E bine să lași oamenii să te ajute.*

Răspunsul corect: .

2 puncte

5. Transcrie două subordonate diferite din fraza următoare, precizând felul acestora:

6 puncte

„Luni seara, pe când navigam înapoi, trist, înspre Veneția, am înțeles ce nesocotită a fost Republica și ce am pierdut toți câți nu te-am înțeles.”

6. Formulează un enunț asertiv în care substantivul „erou” să fie complement prepozițional și un enunț interogativ în care pronumele „fiecare” să fie complement direct.

6 puncte

7. Transcrie propozițiile din fraza următoare, precizând felul acestora: „Ar fi înțeles și ei ceea ce am înțeles eu.”.

6 puncte

8. Într-un mesaj distribuit în mediul online ai identificat o serie de erori: „Legenda despre acest erou este originală din Arabia, dar a existat multe alte versiuni. Fi-ți atenți la detalii, sursele parcurse vă oferă numeroase informații!”. Rescrie textul, corectând greșelile, indiferent de natura lor.

6 puncte

SUBIECTUL AL II-LEA

20 de puncte

Imaginează-ți că poți intra în dialog cu Cellino, personajul din primul fragment. Realizează un text dialogat, de 8–10 replici, în care să îi prezinți un alt model comportamental, inspirat dintr-un film, dintr-o carte citită sau din viața reală. Textul va cuprinde prezentarea unei emoții/a unui sentiment, o secvență explicativă și o secvență argumentativă. Te numești Paul/Paula.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- conținutul compunerii – 12 puncte;
- redactarea compunerii – 8 puncte (marcarea corectă a paragrafelor – 1 punct; coerența textului – 1 punct; proprietatea termenilor folosiți – 1 punct; corectitudine gramaticală – 1 punct; claritatea exprimării ideilor – 1 punct; respectarea normelor de ortografie – 1 punct; respectarea normelor de punctuație – 1 punct; lizibilitate – 1 punct).

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Testul 25

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

70 de puncte

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde cerințelor formulate.

Textul 1

Ce schimbătoare e la munte
Lumina; cât ai scăpăra*,
Un curcubeu a-ntins o punte
Din casa mea pân-la a ta.

Și-un gând, un gând nebun îmi vine!
– Așa-s poeziile uneori –
Să mă avânt până la tine
Pe puntea asta de culori.

Cu fruntea de lumini brăzdată
Să urc țăriile cerești
Și, când nici nu te-aștepți, deodată
Să-ți bat cu degetu-n ferești...

Dar când să urc, frumoasa punte
S-a dărâmat, – ș-acuma norii
Au tras perdeaua cătră munte:
Nebuni sunt, Doamne, visătorii!

(Dimitrie Anghel, *Curcubeul*)

*scăpăra – a produce scânteii prin lovirea cremenei (piatră tare) cu amnarul (bucată de oțel).

Textul 2

Curcubeul este un fenomen optic și meteorologic atmosferic care se manifestă prin apariția pe cer a unui spectru de forma unui arc colorat atunci când lumina soarelui se refractă* în picăturile de apă din atmosferă. De cele mai multe ori curcubeul se observă după ploaie, când soarele este apropiat de orizont.

Centrul curcubeului este în partea opusă soarelui față de observator. Trece-rea de la o culoare la alta se face conti-nuu, dar în mod tradițional curcubeul este descris ca având un anumit număr de culori; acest număr diferă de la o cultură la alta, de exemplu în tradiția românească secvența culorilor este adesea prezentată astfel: roșu, portocaliu (oranj), galben, verde, albastru, indigo și violet și memorată sub forma acronimului ROGVAIV. Ordinea culorilor este de la roșu în exteriorul arcului la violet în interior.

În condiții de vizibilitate bună, uneori se poate observa și un curcubeu mai slab, concentric cu primul, ceva mai mare și cu ordinea culorilor inversată. Teoretic există nu numai acest curcubeu secundar, ci o infinitate de ordine superioare, dar practic cu ochiul liber au fost observate doar primele patru; al treilea și al patrulea sunt și mai slabe și se află de aceeași parte cu soarele, ceea ce îngreunează mult observarea.

Același fenomen are loc și în alte condiții, de exemplu cu lumina lunii (sau orice altă sursă de lumină) în loc de soare, cu picături de apă provenite de la spargerea valurilor, fântâni arteziene, cascade, stropitori etc., cu alte lichide în loc de apă ori cu obiecte solide și transparente (sticlă, polistiren etc.) în formă sferică ș.a.m.d.

Curcubeul poate fi explicat analizând mersul razelor de lumină într-o sferă transparentă. Lumina albă de la soare suferă mai întâi o refracție la intrarea în picătura de apă, moment în care începe separarea culorilor. În partea opusă a picăturii are loc o reflexie la interfața dintre apă și aer (o parte din lumină iese afară, dar aceasta nu produce efectul de curcubeu). În continuare lumina iese din picătură printr-o a doua refracție, care amplifică separarea culorilor.

(ro.wikipedia.org/wiki/Curcubeu)

*a se refracta – a devia la trecerea dintr-un mediu în altul, suferind fenomenul de refracție.

A.

1. Transcrie, din textul 1, un vers din care reiese spațiul descrierii. **2 puncte**

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

Peisajul montan este surprins:

a) într-o zi cu soare;

c) după ploaie;

b) înainte de ploaie;

d) în timpul ploii.

Răspunsul corect: .

2 puncte

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

Poeții sunt asociați cu:

- a) tinerii; c) îndrăgostiții;
b) visătorii; d) nepăsătorii.

Răspunsul corect: .

2 puncte

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

Tema poeziei este:

- a) copilăria;
b) timpul;
c) natura;
d) natura asociată cu iubirea.

Răspunsul corect: .

2 puncte

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte.

6 puncte

Enunț	Adevărat	Fals
a) Lumina de la munte este scăpărătoare.		
b) Curcubeul este o punte de culori.		
c) Frumoasa punte s-a dărâmat din cauza vântului.		
d) În mod tradițional, curcubeul este descris ca având un anumit număr de culori care diferă de la o cultură la alta.		
e) Ordinea culorilor este de la violet, în exteriorul arcului, la roșu în interior.		
f) Separarea culorilor în curcubeu începe în momentul în care lumina albă de la soare intră în picătura de apă și suferă mai întâi o refracție.		

6. Menționează, în câte un enunț, două elemente de versificație identificate în fragmentul următor, menționând felul acestora.

„Ce schimbătoare e la munte
Lumina, cât ai scăpăra,
Un curcubeu a-ntins o punte
Din casa mea pân-la a ta.”

6 puncte

7. Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, un element de conținut comun celor două texte, valorificând câte o secvență din fiecare text.

6 puncte

8. Care crezi că sunt sentimentele și stările sufletești transmise de poet în textul *Curcubeul*? Justifică-ți răspunsul, în 50–100 de cuvinte, valorificând textul dat.

6 puncte

9. Asociază poezia *Curcubeul*, de D. Anghel, cu un alt text literar studiat în clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50–100 de cuvinte, o temă comună, prin referire la o secvență relevantă din fiecare text.

6 puncte

B.

1. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

În cuvântul „perdeaua” există:

- a) un triftong; c) doi diftongi și un hiat;
b) doi diftongi; d) un hiat.

Răspunsul corect: .

2 puncte

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

Sunt derivate toate cuvintele din seria:

- a) schimbătoare, tărie, visător, românească;
b) schimbătoare, curcubeu, deodată, stropitoare;
c) ceresc, deodată, stropitoare, picătură;
d) tărie, visător, infinitate, picătură.

Răspunsul corect: .

2 puncte

3. Alcătuieste o propoziție cu un omonim al unuia dintre cuvintele din enunțul următor: „În condiții de vizibilitate bună, uneori se poate observa și un curcubeu mai slab, concentric cu primul, ceva mai mare și cu ordinea culorilor inversată”.

2 puncte

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

Există o relație de sinonimie între cuvintele subliniate din seria:

- a) „Un curcubeu a-ntins o punte”; „Centrul curcubeului este în partea opusă soarelui față de observator.”
b) „Lumina albă de la soare”; a făcut noapte albă.
c) „Ce schimbătoare e la munte Lumina”; are atitudine nestatornică.
d) „Să urc țăriile cerești”; urc cu atenție scările.

Răspunsul corect: .

2 puncte

5. Transcrie, din fragmentul de mai jos, trei predicate, precizând felul lor.

6 puncte

„Teoretic există nu numai acest curcubeu secundar, ci o infinitate de ordine superioare, dar practic cu ochiul liber au fost observate doar primele patru; al treilea și al patrulea sunt și mai slabe și se află de aceeași parte cu soarele, ceea ce îngreunează mult observarea.”

6. Transformă în propoziție subordonată partea de propoziție evidențiată, precizând felul subordonatei.

6 puncte

„Curbueul poate fi explicat analizând mersul razelor de lumină într-o sferă transparentă.”

7. Formulează un enunț imperativ în care verbul „a observa” să aibă funcția sintactică de predicat și un enunț asertiv în care pronumele posesiv „a ta” să aibă funcția sintactică de atribut.

6 puncte

8. Completează spațiile libere din textul de mai jos, reprezentând comentariul unui admirator al frumuseților naturii, cu forma corectă a cuvintelor scrise între paranteze.

6 puncte

„Nu cred că există cineva care să rămână indiferent în fața _____ (*frumusețe*, singular, genitiv, articulat hotărât) unui curcubeu. Natura ne încântă de fiecare dată cu magia _____ (*fenomen*, plural, genitiv) fenomenelor ei, fie că privim o cometă, aurora boreală, o eclipsă sau _____ (*curcubeu*, plural, articulat hotărât, acuzativ).”

SUBIECTUL AL II-LEA

20 de puncte

Imaginează-ți că ai avut un vis în care zburai spre un curcubeu. Redactează o pagină de jurnal, de cel puțin 150 de cuvinte, care să cuprindă prezentarea unei emoții/a unui sentiment din timpul visului, o secvență descriptivă de minimum 30 de cuvinte. Data redactării jurnalului este 20 iulie 2024.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- conținutul compunerii – 12 puncte;
- redactarea compunerii – 8 puncte (marcarea corectă a paragrafelor – 1 punct; coerența textului – 1 punct; proprietatea termenilor folosiți – 1 punct; corectitudine gramaticală – 1 punct; claritatea exprimării ideilor – 1 punct; respectarea normelor de ortografie – 1 punct; respectarea normelor de punctuație – 1 punct; lizibilitate – 1 punct).

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Testul 3

- Se punctează oricare alte formulări/modalități de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Punctajul total este de 100 de puncte. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.
- În cazul itemilor obiectivi, alegerea de către elev a două variante de răspuns duce la anularea rezolvării exercițiului respectiv.

SUBIECTUL I

70 DE PUNCTE

A.

1. câte 1 punct pentru notarea oricăror două elemente ale cadru-
lui conturat în poezie (de exemplu: „foc”, „ferești”) **2 x 1 punct = 2 puncte**
2. scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **b** **2 puncte**
3. scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **a** **2 puncte**
4. scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **a** **2 puncte**
5. câte 1 punct pentru fiecare răspuns corect; notarea a două
variante de răspuns pentru un enunț – 0 puncte **6 x 1 punct = 6 puncte**

Enunț	Adevărat	Fals
a) În poezie sunt prezente detalii cu privire la gesturile iubitei.	x	
b) Iubita nu este o prezență concretă.	x	
c) Frustrările din copilărie se uită repede și ușor.		x
d) Corpul și mintea noastră pot să reziste la suferință activă.		x
e) Dr. Siegel crede că prin relațiile de iubire ne putem crește calitatea vieții.	x	
f) Modul în care suntem iubiți va determina modul în care iubim.	x	

6. – câte 2 puncte pentru menționarea în câte un enunț a două
figuri de stil diferite identificate în secvența dată: **2 x 2 puncte = 4 puncte**
 - respectarea normelor de punctuație și a ortografiei (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) **1 punct**
 - încadrarea în numărul de enunțuri indicat **1 punct**

Exemplu de răspuns: În versul „Cu degetele-i vântul lovește în ferești” este utilizată personificarea.

Structura „firul duioaselor povești” este o metaforă.

7. – prezentarea unui element de conținut comun celor două texte (de exemplu: *iubirea/atașamentul* etc.) **6 puncte**

– precizarea unui element de conținut comun – 2 puncte

– câte 1 punct pentru prezentarea elementului de conținut comun din fiecare text (prezentare adecvată prin valorificarea unei secvențe relevante din fiecare text – 1 punct; încercare de prezentare – 0 puncte) – 2 x 1 punct = 2 puncte

– respectarea normelor de exprimare, de punctuație și a ortografiei (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) – 1 punct

– încadrarea în numărul de cuvinte indicat – 1 punct

Exemplu de răspuns: O legătură care se poate stabili, la nivelul conținutului, între cele două texte, este tema iubirii. În primul fragment, intensitatea sentimentului de iubire este prezentată prin raportare la suferința provocată de rememorarea imaginii iubitei cu ochii în lacrimi. În cel de-al doilea text, de tip nonliterar, sunt înfățișate aspectele psihologice ale resorturilor acestui sentiment și multiplele implicații ale sale. Iubirea se învață și o căutăm instinctual.

8. Motivarea răspunsului la întrebarea dată (vezi Testul 1). **6 puncte**

Exemplu de răspuns: Cred că generozitatea poate fi o trăsătură înnăscută, dar și o atitudine dobândită și exersată de-a lungul vieții, fără a aștepta nimic în schimb. Acest aspect este subliniat în cel de-al doilea text, prin exemplul preluat din parabola indiană, care sugerează faptul că oamenii generoși au reflexul de a dăru, necondiționați de gândul că ar putea primi ceva ca recompensă, iar generozitatea este strâns legată de capacitatea acestora de a-i ajuta pe cei aflați în suferință.

9. – asocierea fragmentului din poezia eminesciană cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prin prezentarea unei valori morale/culturale comune (de exemplu: *dragostea/devotamentul* etc.) **6 puncte**

– identificarea unei valori în textul dat (cu sau fără precizarea felului acesteia) – 1 punct

– precizarea unui alt text literar asociat textului indicat, menționând titlul și autorul – 1 punct

– prezentarea valorii comune, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text (prezentare adecvată – 2 puncte; încercare de prezentare sau referire la un singur text – 1 punct; lipsa de prezentare – 0 puncte) – 2 puncte

– respectarea normelor de punctuație și a ortografiei (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) – 1 punct

– încadrarea în numărul de cuvinte indicat – 1 punct

Exemplu de răspuns: O valoare morală comună textului eminescian și poeziei „Izvorul nopții” de Lucian Blaga, care permite asocierea acestora, este devotamentul față de iubită. În fragmentul din poezia eminesciană, vocea lirică fixează în discursul poetic elemente semnificative pentru modul în care atașamentul față de iubită sa rezistă trecerii timpului: „Eu strâng la piept averea-mi de-amor și frumuseți,” În poezia lui Blaga, legătura profundă dintre vocea lirică și iubită este evidențiată prin repetiția apelativului „iubită mea”.

B.

1. scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **c** **2 puncte**
2. scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **b** **2 puncte**
3. scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **a** **2 puncte**
4. scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **c** **2 puncte**
5. – câte 1 punct pentru transcrierea oricăror trei pronume aflate în cazuri diferite (de exemplu: *(din) tine, tu, ne*) **3 x 1 punct = 3 puncte**
 – câte 1 punct pentru precizarea fiecărui caz (de exemplu: *(din)tine* – acuzativ, *tu* – nominativ, *ne* – dativ) **3 x 1 punct = 3 puncte**
6. – câte 2 puncte pentru alcătuirea unui enunț exclamativ în care substantivul *viață* să aibă funcția sintactică de circumstanțial de timp (de exemplu: *Ne mai întâlnim noi în această viață!*) și a unui enunț interogativ în care cuvântul *ce* să fie utilizat ca adjectiv pronominal (de exemplu: *Ce carte citești?*) **2 x 2 puncte = 4 puncte**
 – câte 1 punct pentru corectitudinea enunțului (logică și gramaticală) **2 x 1 punct = 2 puncte**
7. transformarea corectă a frazei în propoziție (de exemplu: *Corpul și mintea noastră nu sunt făcute pentru a suferi activ pentru totdeauna.*) **6 puncte**
8. câte 2 puncte pentru completarea spațiilor libere din textul dat cu forma corectă a cuvintelor scrise între paranteze (*aș fi îndrăznit, prezentată, detaliilor*) **3 x 2 puncte = 6 puncte**

SUBIECTUL AL II-LEA**20 DE PUNCTE****Conținutul compunerii – 12 puncte**

- adecvarea conținutului la cerință, prin descrierea persoanei avute în vedere: în totalitate – 2 puncte; parțial, cu divagații – 1 punct **2 puncte**
- raportarea la contextul de comunicare (ora de consiliere) **1 punct**
- utilizarea structurilor specifice acestui tip de descriere **1 punct**
- prezentarea unei emoții/a unui sentiment față de persoana respectivă: nuanțată – 2 puncte; schematică – 1 punct **2 puncte**

– câte 2 puncte pentru redactarea fiecăreia dintre secvențele solicitate (narativă, descriptivă, explicativă) cu respectarea tiparului textual: în totalitate – 2 puncte; parțial – 1 punct **3 x 2 puncte = 6 puncte**

Redactarea compunerii – vezi Testul 1

8 puncte

Exemplu de răspuns:

Am ascultat cu fascinație descrierile pe care le-au făcut colegii mei și gândul mă poartă acum către mama, prima persoană de la care am învățat cum să îmi exprim sentimentul de iubire în relațiile cu ceilalți. Prin atitudinea sa afectuoasă, mereu caldă, tolerantă, mama a fost aceea care mi-a arătat că iubirea este cheia apropierii dintre oameni, deoarece datorită iubirii putem să iertăm și să ne acceptăm unii pe ceilalți, cu înțelepciune și cu empatie. Îmi amintesc un moment stânjenitor din timpul uneia dintre primele activități organizate cu clasa acum câțiva ani, în care reacția mamei mele a contat cât toate premiile pe care le-aș putea obține în viață. Trebuia să cântăm ceva în grup și, la un moment dat, din pricina emoției și a faptului că nu participasem la ultima repetiție, am uitat de modificarea pe care stabiliserăm că o facem (conveniserăm că vom sări peste două strofe, întrucât cântecul era prea lung), așa încât armonia desăvârșită a melodiei a fost întreruptă de vocea mea, care cânta cu totul altceva. Promptă, mama a început să aplaude, iar gestul ei a fost preluat de ceilalți părinți, amuzați de ineditul situației. Această reacție mi-a permis nu numai să mă repliez și să reintru în linia melodiei și a versurilor, ci și să răsflu ușurată și să mă scutur de toată tensiunea momentului. Ne amintim deseori de acel moment și, de fiecare dată, când o întreb ce a făcut-o să reacționeze în acel mod, îmi explică faptul în care modul în care răspundem la greșelile celorlalți se află adevărata iubire față de aceștia, întrucât abia atunci putem să le arătăm că-i iubim necondiționat.

Testul 25

- Se punctează oricare alte formulări/modalități de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Punctajul total este de 100 de puncte. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.
- În cazul itemilor obiectivi, alegerea de către elev a două variante de răspuns duce la anulara rezolvării exercițiului respectiv.

SUBIECTUL I

70 de puncte

A.

1. transcrierea unui vers din care reiese spațiul descrierii (de exemplu: *Ce schimbătoare e la munte*) **2 puncte**
2. scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **c** **2 puncte**
3. scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **b** **2 puncte**
4. scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **d** **2 puncte**
5. câte 1 punct pentru fiecare răspuns corect; notarea a două variante de răspuns pentru un enunț – 0 puncte **6 x 1 punct = 6 puncte**

Enunț	Adevărat	Fals
a) Lumina de la munte este scăpărătoare.		X
b) Curcubeul este o punte de culori.	X	
c) Frumoasa punte s-a dărâmat din cauza vântului.		X
d) În mod tradițional, curcubeul este descris ca având un anumit număr de culori care diferă de la o cultură la alta.	X	
e) Ordinea culorilor este de la violet, în exteriorul arcului, la roșu în interior.		X
f) Separarea culorilor în curcubeu începe în momentul în care lumina albă de la soare intră în picătura de apă și suferă mai întâi o refracție.	X	

6. – precizarea oricăror două elemente de versificație din fragmentul dat, cu menționarea felului acestora (de exemplu: *măsura de 9/8/9/8 silabe, rima încrucișată, strofa de tip catren*) **6 puncte**

– câte un punct pentru identificarea fiecărui element de versificație – $2 \times 1 = 2$ puncte

– câte două puncte pentru menționarea felului acestuia – $2 \times 2 = 4$ puncte

7. – prezentarea unui element de conținut comun celor două texte (de exemplu: curcubeul, fenomene optice etc.)

6 puncte

– precizarea elementului de conținut comun – 2 puncte

– câte 1 punct pentru prezentarea elementului de conținut comun, prin referire la fiecare text (prezentare adecvată, prin valorificarea unei secvențe relevante din text – 1 punct; încercare de prezentare – 0 puncte) – 2×1 punct = 2 puncte

– respectarea normelor de exprimare, de punctuație și a ortografiei (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) – 1 punct

– respectarea numărului minim de cuvinte indicat – 1 punct

Exemplu de răspuns: *O legătură care se poate stabili între cele două texte, la nivelul conținutului, este descrierea curcubeului, realizată cu mijloace diferite în fiecare dintre acestea. În primul text, curcubeul devine motivul inspirației poetice, pretext pentru exprimarea sentimentelor de bucurie și entuziasm pe care îndrăgostitul dorește să le împărtășească ființei iubite. Descrierea este realizată cu mijloace artistice, remarcându-se limbajul expresiv, bazat pe sensul figurat al cuvintelor. În cel de-al doilea text, nonliterar, este prezentat fenomenul optic care apare atunci când lumina soarelui se refractă în picăturile de apă din atmosferă. Observațiile sunt prezentate cu obiectivitate și cu rigoare științifică, iar cuvintele sunt folosite cu sensul lor propriu.*

8. – menționarea răspunsului la întrebarea dată

1 punct

– motivarea răspunsului menționat, valorificând textul dat: nuanțat și adecvat, cu valorificarea textului dat – 4 puncte; schematic, cu valorificarea textului dat – 2 puncte; tendință de generalizare, încercare de motivare, lipsa de valorificare a textului – 1 punct

4 puncte

– respectarea normelor de ortografie și de punctuație (0–1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte)

1 punct

Exemplu de răspuns: *Curcubeul trezește în sufletul poetului sentimente de încântare, de admirație, de bucurie care ating înălțimea entuziasmului: „Și-un gând, un gând nebun îmi vine!”. Aceste stări și trăiri sufletești se vor a fi împărtășite cu iubita, iar curcubeul, „puntea asta de culori”, ar putea stabili o legătură între cei doi îndrăgostiți. Vremea schimbătoare face ca norii să alunge curcubeul, provocând tristețea contemplatorului, aspect sugerat prin structura exclamativă: „Nebuni sunt, Doamne, visătorii!”.*

9. – asocierea poeziei *Curcubeul* de D. Anghel cu un alt text literar studiat în clasă sau citit ca lectură suplimentară, prin prezentarea unei teme comune (de exemplu: *natura, iubirea*)

6 puncte

- identificarea temei comune – 1 punct
- precizarea unui alt text literar asociat textului dat, menționând titlul și autorul – 1 punct
- prezentarea temei comune, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text (prezentare adecvată – 2 puncte; încercare de prezentare sau referire la un singur text – 1 punct; lipsa de prezentare – 0 puncte) – 2 puncte
- respectarea normelor de punctuație și a ortografiei (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) – 1 punct
- încadrarea în numărul de cuvinte indicat – 1 punct

Exemplu de răspuns: *Sunt de părere că poezia Curcubeul de D. Anghel poate fi asociată cu textul literar Lacul de Mihai Eminescu, având ca temă comună natura, ale cărei elemente ar putea intermedia întâlnirea îndrăgostiților.*

În textul-suport, natura este sursa inspirației poetice, oferindu-i îndrăgostitului „o punte de culori” pe care ar putea păși spre iubită.

În poezia eminesciană, lacul personificat participă la emoțiile umane, fiind cadrul protector al iubirii.

B.

1. scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **b** **2 puncte**
2. scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **a** **2 puncte**
3. alcătuirea propoziției cu omonimul corect **2 puncte**
4. scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **c** **2 puncte**
5. – câte 1 punct pentru transcrierea fiecărui predicat (de exemplu: *există*, *au fost observate*, *sunt mai slabe*, *se află*, *îngreunează*) **3 x 1 punct = 3 puncte**
 - câte 1 punct pentru precizarea felului fiecărui predicat (de exemplu: *există* – predicat verbal, *au fost observate* – predicat verbal, *sunt mai slabe* – predicat nominal, *se află* – predicat verbal, *îngreunează* – predicat verbal) **3 x 1 punct = 3 puncte**
6. – 2 puncte pentru transcrierea corectă a subordonatei (de exemplu: *Curcubeul poate să fie explicat analizând mersul razelor de lumină într-o sferă transparentă.*) **2 puncte**
 - 4 puncte pentru precizarea felului subordonatei („...să fie explicat analizând mersul razelor de lumină într-o sferă transparentă.” completivă directă) **4 puncte**
7. – câte 2 puncte pentru alcătuirea unui enunț imperativ, în care verbul *a observa* să aibă funcția sintactică de predicat verbal (de exemplu: *Observă cu atenție detaliile tabloului!*) și a unui enunț

asertiv în care pronumele posesiv *a ta* să aibă funcția sintactică de atribut (de exemplu: *Darul pentru a ta a fost cumpărat ieri.*)

2 x 2 puncte = 4 puncte

– câte 1 punct pentru corectitudinea enunțului (logică și gramaticală)

2 x 1 punct = 2 puncte

8. – câte 2 puncte pentru completarea spațiilor libere din textul dat cu forma corectă a cuvintelor scrise între paranteze (*frumuseții, fenomenelor, curcubeilor*)

3 x 2 puncte = 6 puncte

SUBIECTUL AL II-LEA

20 de puncte

Conținutul compunerii – 12 puncte

– adecvarea conținutului la cerință, prin relatarea momentului respectiv: în totalitate – 2 puncte; parțial, cu divagații – 1 punct

2 puncte

– notarea datei

1 punct

– utilizarea formulelor de adresare specifice scrisorii

1 punct

– prezentarea unei emoții/a unui sentiment generate de evenimentul relatat: nuanțată – 2 puncte; schematică – 1 punct

2 puncte

– câte 2 puncte pentru redactarea fiecăreia dintre secvențele solicitate (narativă, descriptivă) cu respectarea tiparului textual: în totalitate – 2 puncte; parțial – 1 punct

3 x 2 puncte = 6 puncte

Redactarea compunerii – vezi Testul 1

8 puncte

Exemplu de răspuns:

Joi, 20 iulie 2024

Azi-noapte am avut un vis minunat, care mi-a umplut sufletul de o bucurie necunoscută până acum. M-am culcat mai târziu ca de obicei, pe la unsprezece și jumătate, deoarece am urmărit filmul Vrăjitorul din Oz, ecranizare a romanului cu același titlu, de L.F. Baum. Am închis ochii, în timp ce în urechi îmi răsună încă melodia pe care o interpreta Judy Garland, „Over the Rainbow”.

Deodată, mă aflam la geam, era dimineață și un strălucitor curcubeu își desfășura culorile pe albastra pânză a cerului. Parcă mă chema! Am întins mâna spre el și am simțit cum încep să mă ridic de la pământ. Forța gravitațională

dispăruse, eram ușoară ca un fulg, puteam zbura ca o pasăre, vâslind cu mâinile aerul. Ce emoție extraordinară! Zburam, dar fără efort, iar senzația de libertate era deplină. Mă îndreptam spre curcubeu, în timp ce priveam peisajul care se întindea dedesubt: iarba verde avea o culoare atât de intensă, era smălțuită cu flori multicolore ce fremătau în adierea vântului, copacii își întindeau spre mine crengile ca niște brațe, iar păsările mă înconjurau cu ciripitul lor vesel, conducându-mă. Eram din ce în ce mai aproape și reușeam să văd nu doar un curcubeu, ci nenumărate curcubeie pe care, în mod obișnuit, nu le putem distinge cu ochiul liber, curcubeie concentrice, având ordinea culorilor inversată. Era ca și cum nenumărate raze de lumină treceau printr-o sferă transparentă. Știam de la fizică despre lumina albă care suferă mai întâi o refracție la intrarea în picătura de apă, moment în care începe separarea culorilor.

Când am pătruns în caruselul de culori, o melodie suavă s-a auzit, de parcă o harfă uriașă vibra. Melodia a crescut în intensitate, până ce, treptat, culorile curcubeului au început să pălească și ... m-am trezit. Era ceasul deșteptător care suna la ora 9 pentru că urma să plec la bunici.

Acum sunt la ei, e seară și consemnez în jurnalul meu drag acest vis pe care nu vreau să-l uit niciodată.